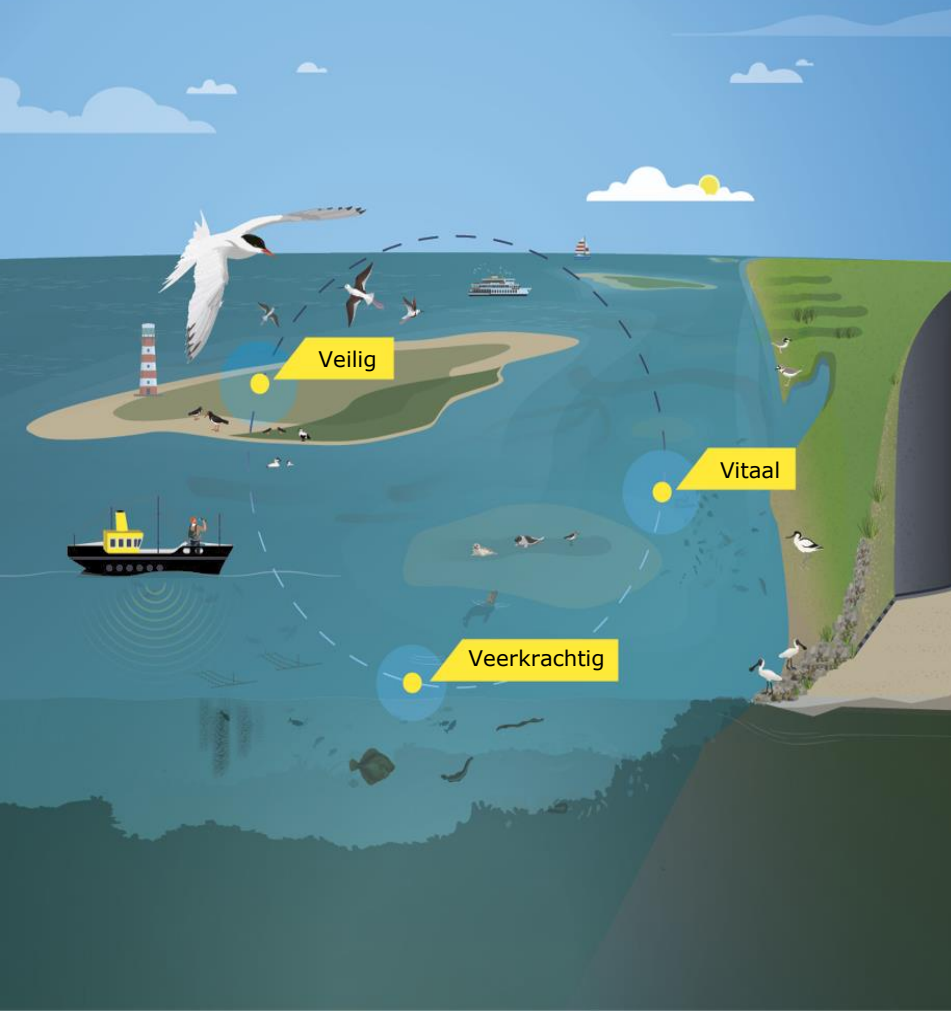

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Natuur en Waterkwaliteit Wadden

Duurzame bescherming en ontwikkeling van de dynamische Waddenzee natuur

Het beheer en de functie van kwelders voor de Waddenzee-natuur

Jette Bijholt
Projectleider kwelders
Rijkswaterstaat Noord-Nederland

1 juni 2022

Kwelders in het Waddengebied

- 9000 ha kwelders (waarvan ongeveer 50% vasteland, 50% eilanden)
- Vastelandskwelders zijn ontstaan vanuit landaanwinningsprojecten tbv landbouw maar hebben nu een natuurfunctie
- Kwelders zijn onder andere belangrijk voor vogels (broedareaal) en vis.

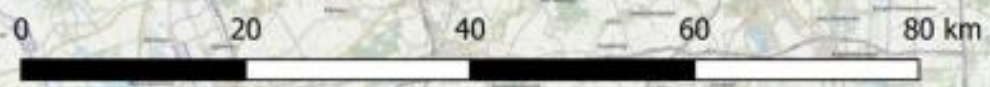

Legenda

 Kwelders Waddenzee

 WAGENINGEN
UNIVERSITY & RESEARCH

Juridisch kader

- Kwelders zijn beschermd vanuit de **Kaderrichtlijn Water (KRW)** en **Natura 2000 (N2000)** vanwege de bijzondere flora en fauna.
- Twee type doelstellingen:
 - Kwantiteit (aantal ha kwelders)
 - Kwaliteit (juiste mix van verschillende vegetatietypen)
- Opgave:
 - Aantal ha kwelders is op orde -> geen opgave
 - Kwaliteit nog niet op orde -> verbetermaatregelen noodzakelijk

Verbeteren kwelderkwaliteit

- De verbeteropgave voor het aspect kwaliteit betreft met name het tegengaan van verruiging
- Maatregelprogramma's voor o.a. de verbetering van kwelders zijn:
 - KRW;
 - N2000 (beheerplan);
 - PAGW (Programmatische Aanpak Grote Wateren)
- Kwaliteitsverbetering kan o.a. behaald worden door:
 - Beheer en Onderhoud kwelderwerken
 - Dynamisch beheer (begrazing)
 - Afplaggen (verwijderen toplaag)
 - Afgraven

Natuurlijke kwelder vs cultuurkwelder

Natuurlijke kwelder:

- Ontstaan door opslibbing zonder hulp van buitenaf
- Afwatering wordt door de kwelder zelf bepaald
- Natte kwelder

Cultuurkwelder:

- Ontwikkeld in het kader van landaanwinning voor de landbouw (kwelderwerken)
- Afwatering via sloten en greppels
- Droge kwelder

Cultuurkwelder

Natuurlijke kwelder (Spiekeroog, Duitsland)

Bron: Google maps

Lopende ontwikkelingen

- PAGW: verzachten randen van het Wad dijkversterking Koehoal-Lauwersmeer en Vierhuizergat;
- Evaluatie N2000 beheerplan Waddenzee.
- MANABAS